

Державна служба статистики України

СХВАЛЕНО

Рішення Комісії з питань
удосконалення методології
та звітної документації
(протокол від 09.12.2022 №
КПУМ/30-22)

**СТАНДАРТНИЙ ЗВІТ З ЯКОСТІ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"САТЕЛІТНИЙ РАХУНОК ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я"
1.04.00.02**

електронна пошта: I.Yacenko@ukrstat.gov.ua
телефон: (044) 287-66-22
керівник ДСС: Бондар О. А.

ЗМІСТ

1. Вступ.....	3
2. Компоненти якості державного статистичного спостереження.....	4
2.1. Відповідність	4
2.2. Точність	5
2.3. Своєчасність та пунктуальність	5
2.4. Доступність та зрозумілість.....	6
2.5. Послідовність та зіставність.....	7
2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів.....	7
2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів.....	9
2.8. Конфіденційність, прозорість та захист.....	9
3. Заключна частина.....	9

1. Вступ

Стандартний звіт з якості державного статистичного спостереження "Сателітний рахунок охорони здоров'я" (далі – звіт) підготовлено з метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та індикаторів якості його результатів. Звіт містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів за конкретний період державного статистичного спостереження, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних тощо.

Цей звіт є відправною точкою для підготовки більш детальних стандартних звітів з якості державного статистичного спостереження "Сателітний рахунок охорони здоров'я" (далі – ДСС, спостереження), орієнтованих на широке коло споживачів (як на користувачів, так і на виробників статистичної інформації), задоволення їхніх потреб в інформації щодо якості даних і процесів спостереження.

Наведені компоненти якості, такі як відповідність, точність, своєчасність та пунктуальність, доступність та зрозумілість, послідовність та зіставність, відповідають принципам виробництва статистичної інформації, які визначено розділом III Принципів діяльності органів державної статистики, затверджених наказом Держстату від 17.08.2018 № 170.

Метою проведення ДСС є формування інформації щодо фінансування системи охорони здоров'я.

Спостереження запроваджене у 2007 році на виконання заходів Стратегії розвитку державної статистики на період до 2008 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2004 № 910.

ДСС відповідно до Довідника розділів статистики належить до розділу 1.04 "Охорона здоров'я".

Нормативно-правовою основою проведення спостереження є Закон України "Про державну статистику", який відповідає зобов'язанням України щодо імплементації статті 356 Глави 5 "Статистика" розділу V Угоди про асоціацію з ЄС у частині питань щодо надання вчасних та надійних даних, які можливо порівняти на міжнародному рівні, щорічний план державних статистичних спостережень, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України.

ДСС проводиться згідно з положеннями Регламенту Європейського парламенту та Ради (ЄС) № 1338/2008 від 16.12.2008 щодо статистики Співтовариств в області громадського здоров'я та здоров'я і безпеки на робочому місці, а також Регламенту Комісії (ЄС) № 2015/359 від 04.03.2015, який передбачає імплементацію Регламенту Європейського парламенту та Ради (ЄС) № 1338/2008 від 16.12.2008 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32008R1338>).

Державне статистичне спостереження "Сателітний рахунок охорони здоров'я" складається відповідно до Методологічних рекомендацій щодо

складання Національних рахунків охорони здоров'я (НРОЗ) в Україні (далі – Методологічні рекомендації), затверджених наказом Держкомстату від 10.05.2007 № 137 і розміщених на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Методологія та класифікатори"/"Статистична методологія"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Охорона здоров'я".

Джерелами інформації ДСС є:

дані ДСС 1.05.00.01 "Обстеження умов життя домогосподарств";

дані ДСС 2.03.02.01 "Основні показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг";

а також адміністративні дані:

Міністерства охорони здоров'я – звіт про мережу та діяльність медичних закладів, звіт лікувально-профілактичних закладів;

Державної казначейської служби – звіти про виконання державного та місцевих бюджетів;

Фонду соціального страхування – звіти про виконання бюджету Фонду соціального страхування;

Національного банку України – звіт про доходи та витрати страховиків.

Основною статистичною публікацією, в якій поширюються дані ДСС, є публікація даних на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Статистична інформація"/"Демографічна та соціальна статистика"/"Охорона здоров'я"/"Сателітний рахунок освіти в Україні".

У рамках співпраці з міжнародними організаціями дані, отримані за результатами ДСС щодо фінансування системи охорони здоров'я, надаються Євростату та Всесвітній організації охорони здоров'я.

2. Компоненти якості державного статистичного спостереження

2.1. Відповідність

Відповідність – це ступінь, з яким результати державних статистичних спостережень задовольняють поточні та потенційні потреби користувачів.

ДСС запроваджено для задоволення потреб користувачів статистичної інформації – органів державної влади, науковців і дослідників, міжнародних організацій для прийняття ними рішень у сфері охорони здоров'я населення.

Результати ДСС використовуються для здійснення аналізу існуючої сфери охорони здоров'я населення країни та впровадження нових програм підтримки здоров'я громадян.

Основними статистичними показниками ДСС є:

витрати на охорону здоров'я з розподілом за функціями (видами медичних послуг) та провайдерами (постачальниками послуг);

провайдерами (постачальниками послуг) та фінансуючими організаціями (фінансовими агентами);

функціями (видами медичних послуг) та фінансуючими організаціями (фінансовими агентами).

Одиницею спостереження є інституційна одиниця. ДСС охоплює галузь охорони здоров'я країни.

Об'єктом спостереження (цільовою сукупністю) є заклади охорони здоров'я усіх типів власності, які надавали медичні товари та послуги у звітному періоді резидентам.

Сателітний рахунок охорони здоров'я складається по Україні в цілому та поширюється у вигляді стандартних таблиць.

Динаміка показників ДСС спостерігається з 2007 року.

2.2. Точність

Точність – це ступінь наближеності розрахунку до дійсних значень.

Складання Сателітного рахунку охорони здоров'я здійснюється у відповідності до Методологічних положень.

Методологічні положення спостереження за ступенем охоплення одиниць статистичного спостереження є суцільними.

Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається, дорівнює цільовій сукупності одиниць ДСС.

Обробка даних складається зі стандартних процедур опрацювання зведеної інформації, отриманої за результатами інших статистичних спостережень, а також зведених даних, що надійшли з адміністративних джерел: перевірка повноти інформації, отриманої для проведення розрахунку, перевірка узгодженості інформації, отриманої з різних джерел. Також проводиться аналіз національного нормативно-правового поля щодо схем фінансування системи охорони здоров'я; систематизація всіх джерел інформації відповідно до схем фінансування системи охорони здоров'я; кодування інформації відповідно до міжнародної системи рахунків охорони здоров'я; формування зведених таблиць рахунків охорони здоров'я; аналіз, перевірка отриманих даних, вивчення тенденції.

Формування показника за результатами ДСС відбувається методом поєднання підсумків (компіляції) та агрегації даних. За результатами цього ДСС може проводитися спеціальний перегляд статистичної інформації, пов'язаний зі змінами методології та появою нових джерел інформації.

2.3. Своєчасність та пунктуальність

Своєчасність – це період часу між подією або явищем, що описують статистичні дані, та публікацією цих статистичних даних.

Пунктуальність – це період часу між фактичною датою публікації даних та плановою датою, яка визначена в офіційному календарі публікацій.

Терміни оприлюднення статистичної публікації за результатами розробки спостереження визначені планом державних статистичних спостережень. За час існування ДСС усі встановлені терміни оприлюднення даних були дотримані. Для зручності користувачів на офіційному вебсайті Держстату розміщені Каталог офіційних статистичних публікацій, а також Календар оприлюднення інформації, де зазначені відповідні дати оприлюднення статистичних продуктів.

Збір, обробка, аналіз і поширення даних ДСС здійснюється в такі терміни:

Збір даних	Обробка даних	Аналіз даних	Перше оприлюднення статистичної інформації
IV квартал наступного за звітним року	січень другого за звітним року	січень-лютий другого за звітним року	28 лютого другого за звітним року

Запити користувачів щодо надання інформації виконуються в терміни, передбачені вимогами Закону України "Про доступ до публічної інформації".

2.4. Доступність та зрозумілість

Доступність – це характеристика простоти та легкості, з якою користувач може отримати статистичні дані; вона визначається фізичними умовами, за наявності яких користувачі можуть отримати доступ до статистичних даних.

Зрозумілість – це характеристика простоти та легкості розуміння користувачем статистичних даних; вона вимірюється через інформаційне середовище, в якому представлені статистичні дані, що супроводжуються відповідними метаданими.

Метадані ДСС розміщені на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у розділі "Діяльність Служби"/"Статистичні спостереження"/"Метаописи державних статистичних спостережень".

Результати спостереження розміщуються у вільному доступі на офіційному вебсайті Держстату у розділі "Статистична інформація"/

"Демографічна та соціальна статистика"/"Охорона здоров'я"/"Сателітний рахунок охорони здоров'я в Україні".

Більш детальна статистична інформація надається за результатами спостереження у зведеному вигляді на паперових носіях, в електронному форматі, засобами зв'язку, в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством.

Контакти для отримання додаткової інформації щодо результатів спостереження, відповідного методологічного забезпечення, а також довідок щодо умов поширення його результатів:

адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601;

телефон: (044) 287-66-22;

електронна пошта: *I.Yacenko@ukrstat.gov.ua, office@ukrstat.gov.ua.*

Контактна інформація для оформлення інформаційного запиту:

телефон: 287-06-72, факс: 235-37-39;

електронна пошта: *el.zapyt@ukrstat.gov.ua.*

2.5. Послідовність та зіставність

Послідовність двох або більше статистичних даних означає, наскільки в державних статистичних спостереженнях, у рамках яких вони вироблялися, використовувались однакові метадані – класифікації, визначення і сукупність, що вивчається, а також гармонізовані методи.

Зіставність – це окремий випадок послідовності, коли статистичні дані відносяться до тих самих об'єктів даних, а ціль їхнього об'єднання – зробити порівняння у часі або за регіонами, або за іншими сферами діяльності.

Спостереження передбачає єдині підходи до показників (їхнього змісту, визначень), звітного періоду та періодичності обстеження, географічного охоплення, методів збору та обробки даних, політики перегляду даних у випадку зміни методології.

Зважаючи на зазначене, показники цього спостереження за певний обраний період можна порівнювати з даними по Україні з 2007 року та з показниками щодо фінансування системи охорони здоров'я інших країн, які оприлюднюються на вебсайті Всесвітньої організації охорони здоров'я (www.who.int).

2.6. Оцінка потреб та очікувань користувачів

Користувачами інформації, отриманої за результатами проведення ДСС, є: органи державної влади, органи місцевого самоврядування, бізнес (підприємства, установи та організації), науковці та дослідники, громадські організації, міжнародні організації, громадяни.

Задоволеність потреб користувачів статистичної інформації оцінюється шляхом опитування, а також на підставі аналізу запитів і пропозицій користувачів.

У 2017 році Держстат провів анкетне опитування користувачів статистичної інформації з метою вивчення ступеня відповідності їхнім потребам інформації за результатами ДСС, яка оприлюднена на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Статистична інформація"/ "Демографічна та соціальна статистика"/"Охорона здоров'я"/"Сателітний рахунок охорони здоров'я в Україні", а також визначення оцінки якості зазначеної статистичної інформації.

Основні висновки за результатами опитування:

30% опитаних зазначили, що статистична інформація з тематики опитування є важливою складовою їхньої діяльності;

90% користувачів отримують необхідну інформацію з тематики опитування електронними засобами (електронна пошта, Інтернет);

40% опитаних використовують вебсайт Держстату для отримання інформації постійно, стільки ж – періодично;

90% опитаних, які в своїй діяльності використовували статистичне видання "Національні рахунки охорони здоров'я (НРОЗ) України", поставили оцінку "добре" та "відмінно" переліку показників, уміщених у ньому;

при цьому найчастіше використовують показник "Загальні витрати на охорону здоров'я" (100% опитаних), на другому місці – показник "Загальні витрати на охорону здоров'я за фінансуючими організаціями (фінансовими агентами)/джерелами фінансування/провайдерами (постачальниками послуг)/функціями (видами медичних послуг)" (70%), на третьому місці – показники "Витрати на охорону здоров'я з розподілом за провайдерами (постачальниками послуг) та фінансуючими організаціями (фінансовими агентами)" та "Витрати на охорону здоров'я з розподілом за функціями (видами медичних послуг) та фінансуючими організаціями (фінансовими агентами)" (по 40%);

80% опитаних не отримують інформацію з тематики опитування з інших джерел, а користуються лише даними Держстату;

90% користувачів дали оцінку "відмінно" та "добре" за всіма критеріями якості даних щодо показників з тематики опитування. При цьому найбільш важливим критерієм користувачі визначили "Точність/Надійність", на другому місці – "Доступність та Зрозумілість/Ясність", на третьому – "Своєчасність та Пунктуальність" і "Послідовність/Узгодженість та Зіставність/Порівнянність".

Більш детальна інформація про результати проведення анкетного опитування наведена в повідомленні для користувачів, розміщеному на офіційному вебсайті Держстату в розділі "Анкетні опитування".

2.7. Ефективність, витрати та навантаження на респондентів

Держстат здійснює щорічну оцінку звітного навантаження на респондентів на підставі Методики вимірювання звітного навантаження на респондентів, затвердженої наказом Держстату від 14.05.2013 № 149.

Ураховуючи те, що ДСС здійснюється на основі даних інших державних статистичних спостережень і адміністративних джерел, звітне навантаження на респондентів за цим спостереженням не розраховується, оскільки відсутній безпосередній збір даних від респондентів.

2.8. Конфіденційність, прозорість та захист

Знеособлення постачальників даних, конфіденційність інформації, яку вони надають, та її використання тільки в статистичних цілях мають бути гарантовані. Органи державної статистики мають поширювати статистичні дані об'єктивно, професійно та прозоро.

Захист конфіденційної статистичної інформації є одним із основних принципів проведення ДСС.

Забезпечення конфіденційності статистичної інформації ДСС здійснювалось відповідно до вимог законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про доступ до публічної інформації" та згідно з міжнародними стандартами.

Конфіденційними даними ДСС "Сателітний рахунок охорони здоров'я" є:

агреговані статистичні дані інших державних статистичних спостережень, які мають ризик розкриття первинних даних щодо одиниці статистичного спостереження;

адміністративні дані, надані органам державної статистики відповідно до угод щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

складові показників системи розрахунків, що містять зазначені вище дані.

Для забезпечення встановлених національним і міжнародним законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації отримана за результатами цього спостереження статистична інформація надається користувачам у зведеному знеособленому вигляді.

3. Заключна частина

Важливою умовою подальшого розвитку ДСС є забезпечення існуючих інформаційних потреб користувачів статистичної інформації, оптимізація процесу статистичного виробництва, системи показників відповідно до міжнародної системи рахунків охорони здоров'я в редакції 2011 року.

Передбачаються такі основні напрями подальшого вдосконалення ДСС:

розроблення методологічних положень ДСС "Сателітний рахунок охорони здоров'я" у відповідності до Методичних рекомендацій з проектування статистичної методології, затверджених наказом від 28 грудня 2020 року № 361 (зі змінами), з урахуванням положень міжнародних стандартів Системи національних рахунків ООН 2008 року (СНР) та Регламенту (ЄС) від 21.05.2013 № 549/2013 Європейського Парламенту і Ради до Європейської системи національних та регіональних рахунків 2010 року;

проведення опитування респондентів за темою: "Рівень задоволення інформаційних потреб користувачів щодо показників, розрахованих за новою методикою ДСС "Сателітний рахунок охорони здоров'я" у 2024 році;

опрацювання питання щодо визначення додаткових джерел адміністративних даних (пошук нових джерел даних органів державної влади які приймають участь у забезпеченні охорони здоров'я населення країни).